

CLASICI AI LITERATURII UNIVERSALE

JOHANNA SPYRI

**HEIDI,
FETIȚA MUNTILOR**

Editura ASTRO

Cuprins

Partea întâi

Capitolul 1	3
La munte, sus	3
Capitolul 2	12
Coliba bunicului	12
Capitolul 3	18
Peter și caprele	18
Capitolul 4	25
Bunica lui Peter	25
Capitolul 5	36
Cei doi oaspeți	36
Capitolul 6	43
Lucruri noi	43
Capitolul 7	50
Zi grea pentru domnișoara Rottenmeier	50
Capitolul 8	61
Mare zarvă în casă	61
Capitolul 9	67
Întoarcerea domnului Sesemann	67
Capitolul 10	71
O altă bunică	71

Capitolul 11
Hedi învață o lecție nouă 77

Capitolul 12
Casa bântuită 81

Capitolul 13
Seară de vară la munte 87

Capitolul 14
Clopotele de duminică 98

Partea a doua

Capitolul 15
Un singur musafir 107

Capitolul 16
Răsplata 113

Capitolul 17
Iarna la Dorfli 119

Capitolul 18
Sosirea prietenilor de la Frankfurt 130

Capitolul 19
Viața sus pe munte 141

Capitolul 20
Minunea neașteptată 147

Capitolul 21
Se despart, dar se vor reîntâlni 153

Rez. Editor: George Huzum

Adaptare după Johanna Spyri: Andreea Șerbănescu

JOHANNA SPYRI

ASTRO

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SPYRI, JOHANNA

Heidi, fetița munților / Johanna Spyri ; adaptare după Johanna Spyri de Andreea Șerbănescu. - Ed. a 2-a. - București : Astro, 2015

ISBN 978-606-8148-88-5

I. Șerbănescu, Andreea (adapt.)

821.112.2(494)-93-31(0.046.6)=135.1

Editura ASTRO

Str. Iacob Negruzzii, nr. 37A,
Sector 1, București
Tel. / Fax: 021 223 04 51

Comenzi la:

www.cartea-mea.ro
www.cartescolara.ro
www.depozit-de-carti.ro
www.pro-librarie.ro

© Toate drepturile asupra ediției de față sunt rezervate exclusiv Editurii Astro.

PARTEA ÎNȚÂI

Capitolul 1

La munte, sus

Din liniștitul și pitorescul orășel Mayenfield, o potecă duce printre lunci verzi și umbroase, până la poalele munților. În timp ce poteca suie, te pătrunde miroslul ierbii de munte. Drumul e abrupt și se pierde sus, în păsunile alpine.

Intr-o frumoasă și însorită zi de iunie, pășeau pe această potecă o Tânără voinică și înaltă, ce ținea de mâna o fetiță, ai căror obrăjori erau tare îmbujorați. Acest lucru nu e de mirare, căci fetița era îmbrăcată mult prea gros în ciuda soarelui de iunie. Cred că avea pe ea două sau trei rochițe, iar peste ele un șal gros de bumbac de culoarea roșie. Înfolosită astfel, putea ține piept chiar și celui mai crunt viscol.

Fetița părea să aibă în jur de cinci ani, însă sua cu repeziciune acea potecă.

După o oră de mers, cele două drumețe pătrunderă într-un sătuc, pe nume Dorfli, aflat la jumătatea muntelui. Era satul natal al fetei cea mare. Toată lumea o recunoscu și-i ură bun venit, însă ea nu se opri până ce ajunse la ultima dintre casele răsfirate ale pitorescului sătuc. Aici o voce o strigă din ușă:

— Stai o clipă, Dete. Dacă mergi mai sus, aş veni și eu cu tine.

Dete se opri, iar în acea clipă fetița își trase mânuța din mâna ei și se aşeză jos.

— Ai obosit, Heidi?

— Nu, răspunse copila, însă mi-e tare cald.

— Ei, lasă, că ajungem curând sus. Mai avem cam o oră de mers, spuse Dete încurajator.

Li se alătură o femeie voinică care începu să vorbească cu Dete, în timp ce fetița mergea în urma lor.

— Dar unde duci fetița? Nu cumva e orfana rămasă după sora ta?

— Ba da, Barbel, ea este. O duc sus, la unchiul, unde trebuie să și rămână.

— Vai, Dete, nu știi ce vorbești! Nu poate sta copila cu Unchiul de pe Alm! Si nici nu cred c-o va primi.

— Dar este bunicul ei, spuse Dete. Până acum am avut eu grija de ea, acum e rândul lui să-și facă datoria.

— Da, aşa este, însă bătrânul nu este un om obișnuit. O s-o trimită acasă imediat! Dar tu ce vrei să faci?

— Am găsit o slujbă bună și plec la Frankfurt, la niște orașeni. Eu îi voi îngriji și mă voi ocupa de casa lor.

— Mă bucur pentru tine, Dete, însă n-aș vrea să fiu în locul fetiței, exclamă Barbel. Bătrânul e un ciudat, nu vine la biserică mai des de o dată pe an, iar când apare în oraș, toată lumea fugă din calea lui. Are o privire însăspăimântătoare și nu vorbește cu nimeni.

— Nu am ce să fac, zise Dete. E bunicul fetiței și trebuie să aibă grija de ea. Nu cred să-i facă vreun rău, iar dacă se va întâmpla, va răspunde de faptele sale.

— Dar tare curioasă sunt ce se află în sufletul acestui bătrân de stă atâtă timp singur, acolo sus în munți, zise Babel. Se spun tot felul de povești despre el, care mai de care mai ciudate, însă tu trebuie să știi mai multe despre el, de la sora ta.

— Știu, dar n-aș vrea să vorbesc prea multe, să nu mă afle bătrânul.

— Hai, Dete povestește-mi ce nu-i în regulă cu acest bătrân. De la tine pot afla adevărul adevărat și înțelesul tuturor zvonurilor care circulă despre el.

Barbel voia să știe mai multe despre Unchiul de pe Alm, despre moșneagul cu față aspră, cu sprâncenele mereu încrețite, care trăia acolo în munți, retras, singur, și despre care oamenii nu îndrăzneau să vorbească decât în șoaptă.

Barbel se măritase de puțin timp în Dorfi și nu știa poveștile tuturor oamenilor din orașel. În schimb Dete se născuse în Dorfi și trăise aici cu mama ei, până în urmă cu un an. După moartea mamei, Dete se angajase la un hotel din Ragaz. De acolo venise în dimineața asta, cu Heidi.

Curioasă, Babel nu voia să piardă ocazia de a afla câte ceva despre Unchiul de pe Alm, aşa că, nu se lăsa și continuă să o tragă de limbă pe Dete:

— Ia, spune-mi Dete, tot aşa sălbatic și ciudat a fost mereu bătrânul?

— Păi de unde să știu când eu am abia douăzeci și șase de ani, iar el șaptezeci? Dacă știi că n-ai să spui la nimeni, bucuroasă și-aș povesti multe, că vorba ceea, mama mea și cu el erau amândoi din Domleschg.

— Vai, dar tu crezi că eu nu sunt în stare să țin un secret? răspunse profund jignită Barbel. Te asigur că nu voi sufla o vorbă!

— Bine, dar să nu aud ca-i spus cuiva! și se întoarce către Heidi să se asigure că nu o va auzi când va începe să povestească.

Însă fetița dispăruse de lângă ele, iar ele nu simțiseră din cauza discuției aprinse. Dete se uită în jur.

— Uite-o! strigă Babel. Se cățără la deal cu Peter, băiatul care păzește caprele. Dar ce-o fi cu el aşa

târziu pe munte? E, lasă, mai bine, cel puțin s-o supravegheze pe fetiță cât stăm noi de vorbă.

— Dar nu-i nevoie s-o păzească nimeni pe Heidi, e o fetiță foarte inteligentă pentru cei cinci ani ai săi. Știe să deschidă ochii și să tragă învățăminte din tot ce vede în jur și sper să-i prindă bine, căci Unchiul mai are doar două capre și căsuța de pe munte.

— Dar înainte era mai bogat? întrebă repede Barbel.

— Păi, da. Cândva, el a fost proprietarul celor mai frumoase ferme din Domleschg. Avea un frate mai Tânăr, un băiat cuminte și cumsecade. Însă Unchiul a făcut-o pe domnul și a risipit toată averea pe jocuri de noroc și băutură, în preajma unor tovarăși cu proastă reputație. Când părinții au aflat, au murit de durere și supărare, iar fratele mai Tânăr a plecat furios, dispărând fără urmă. Rămas singur, Unchiul a dispărut și el. Ceva vreme, nimeni nu a știut pe unde umblă. La un moment dat cineva a aflat că era soldat la Napoli. Apoi zece-cincisprezece ani nu s-a mai auzit nimic de soarta lui. A reapărut în Domleschg cu un fiu, pe care a încercat să-l dea unor rude, dar nimeni nu i l-a primit, căci nu voiau să aibă de-a face cu el. Supărat, s-a jurat că nu va mai călca în Domleschg și a venit împreună cu fiul său în Dorfli. Se pare că soția lui, pe care o cunoscuse în Grisons, murise la puțin timp după căsătorie. Rămas fără bani, și-a dat fiul, pe Tobias, ucenic la un tâmplar. Băiatul era bine văzut de oameni, căci era cuminte și binevoitor cu toată lumea din Dorfli. Însă Unchiul era privit în continuare cu neîncredere și chiar umbla zvonul că trebuise să fugă din Napoli. Se pare că avusesese mari probleme, căci omorâse un om și dezertase de la militărie.

— Dar cu Tobias ce s-a întâmplat? întrebă interesată Barbel.

— Păi, Tobias, după ce a terminat ucenicia la Mels, s-a întors în Dorfli și s-a căsătorit cu sora mea, Adelaide. Au fost tare fericiți împreună. Dar nu a durat decât doi ani, căci Tobias a murit când o grindă i-a căzut în cap în timp ce muncea. Adelaide a suferit și a plecat și ea dintre noi la doar câteva săptămâni după moartea soțului ei. Lumea vorbea că asta era o pedeapsă pe care Unchiul o primea pentru faptele sale necugetate. Pastorul chiar a vorbit cu el cerându-i să se căiască, însă Unchiul a devenit și mai rău, s-a închis în el, nu a mai vorbit cu nimeni. Apoi am auzit că s-a dus să trăiască sus, pe muntele Alm, de unde nu a mai vrut să coboare. Și de atunci acolo își duce zilele, departe de lume, singur, retras, doar el cu munții.

Pe fetiță am luat-o noi, eu cu mama mea, avea doar un an și am îngrijit-o cum am putut mai bine. Vara trecută a murit mama mea și am fost nevoită să merg să muncesc la Ragaz. Pe Heidi am dat-o în găzădă la bătrâna Pfaffer. Acum însă sunt hotărâtă să plec la Frankfurt poimâine și nu mai pot avea grija de ea.

— Și chiar vrei s-o lași în munți, la Unchiul? Vai, Dete, ce-o fi în capul tău? întrebă cu reproș Barbel.

— N-am încotro, nu poate veni la Frankfurt cu mine, e doar un copil de cinci ani. Dar tu, Barbel, încotro mergi?

— Păi, uite, tocmai am ajuns. Am ceva de vorbit cu mama lui Peter, paznicul de capre. Ea mai toarce lână pentru mine iarna. Drum bun în continuare și mult noroc, dragă Dete!

Își luară rămas bun, iar Dete rămase pe loc s-o urmărească pe Barbel. Aceasta intră într-o colibă mică

Aici locuia Peter, băiatul care îngrijea de capre. Avea unsprezece ani și în fiecare dimineață cobora în Dorfli să adune și să le aducă apoi sus, unde ele pășteau până seara pe pantele line ale muntelui. Apoi Peter, împreună cu caprele sale, coborau alergând până ajungeau din nou în Dorfli unde acesta fluiera ascuțit pentru a-l auzi proprietarii caprelor. La acest semnal copiii satului veneau să-și ia caprele acasă. De altfel, acesta era singurul moment al zilei în care Peter se întâlnea cu băieții și fetele și mai schimba și el o vorbă cu ei. Ce-i drept, acasă le avea pe mama și bunica lui oarbă și săracă, dar ziua pentru el începea foarte dimineață și se termina seara târziu; așa încât abia avea timp să-și mănânce bucata de pâine și laptele de dimineață, iar seara să ia cina, să se întindă în pat și să se culce. Tatăl său, și el căprar în tinerețe, murise de câțiva ani într-un accident de muncă în pădure. Mama sa, pe nume Brigitte, era cunoscută de lume drept „soția păstorului de capre“, iar bunicii oarbe, cu toții îi spuneau simplu, „bunica“.

De vreo zece minute Dete stătea pe loc uitându-se în toate direcțiile, căci în timp ce vorbea o văzuse pe Heidi îndepărându-se ca să stea de vorbă cu Peter. Urcă pe un loc mai înalt și văzu copiii care o luaseră pe altă parte, căci Peter cunoștea bine toate locurile, mai ales pe cele pe care creștea hrana bună pentru capre. Fetița, obosită de mers și de greutatea hainelor de pe ea, abia mai respira și se străduia să țină pasul cu Peter, care avea pe el doar niște pantaloni subțiri. Ochișorii ei îl urmăreau pe băiat cum zburda în picioarele goale, încolo și-ncoace, apoi privi caprele

zvelte care săreau peste pietre și arbuști cu multă ușurință. Deodată, fetița se așeză pe pământ și începu să se dezbrace. Mai întâi a scăpat de pantofiori și ciorapi, apoi a continuat cu rochiile. Într-o clipă și-o scoase pe prima dar mai era una. Cu repeziciune o înlătură și pe cea de-a doua și rămase doar în lenjerie subțire cu mâneclă scurtă. Își așeză ordonat hainuțele una peste alta, apoi porni după Peter și caprele sale, la fel sprintenă ca și ele. După puțin timp, copiii împreună cu turma de capre ajunseră la colibă și putură fi văzuți de Dete. Când îi zări, Dete începu să strige la fetiță:

— Heidi, unde-ți sunt hainele?

Liniștită, fetița arăta cu degetul jos, grămăjoara de lucruri.

— Neraușinato ce ești! strigă furioasă Dete. De ce te-ai dezbrăcat?

— Dar nu mai am nevoie de haine! răspunse Heidi fără nici măcar o părere de rău pentru ceea ce făcuse.

— Ești un copil fără minte! se vătă mătușa Dete. Acum cine o să coboare să le aducă? Hai, Peter, dă fuga și adu lucrurile.

— Nu pot, răspunse Peter, fără să se miște și cu măinile în buzunar. Sunt deja în întârziere.

— Ei, bine, dacă stai și te uiți la mine n-ai să primești nimic! strigă mătușa Dete. Mai bine vino-încoace să vezi ce-ți dau...

Zicând acestea, Dete băgă mâna în buzunar, de unde scoase un bănuț strălucitor. Cum îl văzu, Peter o și zbughi la vale, de unde se întoarse căt ai bate din palme cu grămăjoara de lucruri. Dete îl felicită și-i dădu bănuțul câștigat pe drept. Băiatul îl puse imediat

în buzunar și chipul i se lumină de bucurie, căci nu mereu i se întâmpla să primească bani.

— Ai putea să mi le duci până sus la Unchiul? adăugă Dete.

Peter acceptă și porni cu grămăjoara de lucruri la subraț. Heidi și căprițele săreau și țopăiau în jurul lui. În trei sferturi de oră ajunseră sus, pe vârful muntelui acolo unde se afla cabana Unchiului. Era aşezată pe o stâncă în bătaia vântului dar și a soarelui. De aici puteai privi întreaga vale. În spatele căsuței erau trei brazi bătrâni, cu crengi lungi și groase, iar în față Unchiul așezase o bancuță. Aici stătea el, cu pipa în gură și cu mâinile pe genunchi.

Heidi ajunse prima în vârf, se duse direct la bătrân și întinzându-i mâna, zise:

— Bună ziua, bunicule!

— Ce-nseamnă asta? întrebă el cu o voce dură și cu o privire aspră, în timp ce-i strângea cu putere mâna fetiței.

Heidi îl privea atent, îl cerceta din cap până-n picioare pe acest om care era bunicul ei. Avea o barbă lungă, sprâncenele cărunte și dese, privirea pătrunzătoare.

— Bună ziua, Bunicule, zise Dete, ea este Heidi, fata lui Tobias și a Adelaidei. Am adus-o la tine.

— Ce să facă ea aici cu mine? întrebă speriat Unchiul. Iar tu, de acolo, strigă către Peter, poți pleca cu caprele tale și nu uita să le iezi și pe ale mele, și-așa ai întârziat!

Peter știa că nu mai era cazul să mai rămână și plecă fără să mai scoată vreun cuvânt.

— Am adus aici copilul să rămână cu tine, eu mi-am făcut datoria față de ea în cei patru ani. Acum e rândul dumitale.

— Asta-i tot? întrebă mâños bătrânul.

— Da, replică Dete. Eu m-am descurcat cu fata fără să mă plâng. Acum am treburile mele, iar dumneata trebuie s-o îngrijești. Iar dacă i se va întâmpla ceva, vei fi răspunzător.

Deși nu părea, lui Dete nu-i era deloc ușor să lasă fata acolo, și din această cauză vorbise mai mult decât își propuse.

Unchiul se ridică de pe bancă și cu o privire tăioasă zise amenintător:

— Pleacă de aici imediat și să nu te mai văd niciodată!

Într-o clipă Dete se răsuci pe călăie și plecă.

— La revedere, Unchiule, rămâi cu bine, Heidi!

Coborî poteca și nu se opri până nu ajunse din nou în Dorfli.

Aici oamenii o strigau mirați de peste tot văzând-o întoarsă fără copilă:

— Unde-i copilul, Dete? Unde l-ai lăsat? o întrebau cu toții.

— Sus, la Unchiul de pe Alm...

Și toți îi răspundeau: „Cum ai putut face una ca asta?“ sau „Nu ți-a fost milă de copilă?“ ori „Cum ai părăsit un copil lipsit de apărare?“

Ce-i drept degeaba încerca să se liniștească, căci conștiința ei nu prea o lăsa. Pe patul de moarte îi promisese mamei ei că nu va părăsi niciodată copilul... Acum își zicea că după ce va pune ceva bani departe se va întoarce s-o ia pe Heidi...

Și totuși era fericită că pleacă departe de acești oameni care se tot băgau în viața ei și se bucura că va avea un nou serviciu.

Capitolul 2 Coliba bunicului

După ce plecă Dete, bătrânul se așeză din nou pe banca sa. Privea în gol și nu scotea nici vorbă, în timp ce rotocoale de fum se ridicau din pipa sa.

Heidi privea cu plăcere în jurul ei. Observă stâul gol unde trebuiau să fie caprele, observă brații cei falnici și bătrâni. Apoi veni în fața bunicului și cu mâinile la spate, îl studia cu mare atenție.

— Aș vrea să văd cum arată casa pe dinăuntru! îi zise Heidi.

— Atunci hai să mergem! Bunicul se ridică de pe bancă și o porni înainte. Ia-ți cu tine și hainele, zise el poruncitor.

— Dar nu mai am nevoie de ele, zise fetița.

„Fetița asta nu-i proastă deloc“ spuse bătrânul ca pentru el.

— De ce nu le mai vrei? întrebă cu voce tare.

— Pentru că mă simt mai bine fără ele, pot zburda mai ușor, precum caprele.

— Mă rog, poți să faci și asta, dar trebuie să-ți iezi lucrurile și să le punem în șifonier. Vei mai avea nevoie de ele.

Fetița îl asculta și le aduse. Bătrânul intră în casă, iar Heidi îl urmă. Descoperi o încăpere mare ce se întindea pe toată lungimea cabanei. Singura mobilă din acea cameră era o masă și un scaun, într-un colț se afla patul bunicului iar în celălalt era vatra pe care stătea un ceainic. În perete se găsea o ușă mare – acesta era dulapul.

— Eu unde voi dormi, bunicule? întrebă fetița.

— Unde vrei, răspunse acesta.

Mulțumită de răspuns, Heidi începu să cerceteze cu atenție întreaga încăpere. Văzu o scară sprijinită de perete. Se cățără repede și se trezi într-un pod plin cu fân ce mirosea frumos, iar pe fereastra rotundă din perete puteai vedea întreaga vale de mai jos.

— Bunicule, eu aici vreau să dorm! strigă bucuroasă Heidi. E tare frumos, vino să vezi!

— Ei, dar eu știu! strigă el

— O să-mi pregătesc patul, zise fetița în timp ce se tot mișca prin pod, iar tu, bunicule să-mi aduci un cearceaf.

— O să-ți aduc, ce să fac, spuse bătrânul îndrepându-se spre dulap. După ce căută câteva minute, găsi o pânză aspră. Era singurul lucru ce-l avea și ce putea fi pus pe pat. Se sui în pod, unde fetița deja își pregătise un culcuș de toată frumusețea. În loc de pernă își făcuse o grămajoară de fân pe care o aranjase astfel încât să poată privi din pat frumusețile naturii pe fereastra rotundă.

— E bine făcut, spuse bunicul, acum hai să punem și cearceaful, însă aşteaptă puțin.

Zicând acestea, bătrânul aduse un maldăr de fân pe care-l îndesă în culcuș, astfel încât copila să nu simtă duritatea podelei de dedesubt. Apoi cei doi întinseră pânza peste tot, iar unde era mai lungă, Heidi o îndesa sub stratul de fân.

— Bunicule, am uitat de ceva! Îmi trebuie și o pătură.

— Da, aşa e. Dar dacă nu am? întrebă acesta.

— N-are nimic, răspunse liniștită Heidi. O înlocuim cu fân și se repezi spre grămadă de fân.

Dar bunicul o opri.

— Stai o clipă!